

Prezydium NRA zwraca się do Premiera ws. stawek za „urzędówki”

- **Prezydium Naczelnej Rady Adwokackiej zwraca się do Premiera RP Mateusza Morawieckiego o złożenie wniosku do Rady Ministrów o uchylenie w całości rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu.**
- **Zdaniem Prezydium NRA, Minister Sprawiedliwości dokonał nieuprawnionego różnicowania stawek wynagrodzenia, inaczej traktując adwokatów świadczących pomoc prawną z urzędu a inaczej adwokatów działających z wyboru, mimo że rodzaj i charakter obowiązków w obydwu przypadkach jest taki sam.**
- **W uzasadnieniu Prezydium wskazuje niekonstytucyjne zapisy rozporządzenia, obejmujące brak równego wynagrodzenia za wykonywaną pracę, brak ochrony praw majątkowych, nierówne traktowanie przez władze publiczne.**
- **Uchwałę w tej sprawie przyjęto na posiedzeniu Prezydium NRA 2 czerwca 2023 r. Argumentacja zawarta jest w załączniku do uchwały.**

Prezydium NRA wskazuje, że zgodnie z art. 149 ust. 2 zd. 2 Konstytucji RP Rada Ministrów, na wniosek Prezesa Rady Ministrów, może uchylić rozporządzenie lub zarządzenie ministra.

W ocenie Prezydium NRA, przedmiotowe rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości jest niezgodne z art. 32 ust. 1 i 2, art. 2, art. 64 ust. 1 i 2 w zw. z art. 31 ust. 3 i art. 92 ust. 1 zdanie pierwsze Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej przez to, że wskazane w tym rozporządzeniu stawki kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu oraz zasady ustalania i ponoszenia tych kosztów przez Skarb Państwa są niższe i inaczej ustalone niż stawki minimalne w tych samych sprawach dla adwokatów świadczących pomoc prawną z wyboru.

Prezydium podkreśla, że w ustawie Prawo o adwokaturze, nie zawarto upoważnienia pozwalającego na odmienne ukształtowanie wynagrodzeń obrońców i pełnomocników w zależności od tego, czy działają oni z wyboru, czy też zostali ustanowieni z urzędu. Swoboda organu władzy wykonawczej w zakresie wyboru metody ustalania stawki minimalnej wynagrodzenia dla pełnomocnika nie uzasadnia arbitralnego kształtowania treści i granic tych wynagrodzeń.

W ocenie Prezydium NRA rozporządzenie narusza konstytucyjne standardy. Wynagrodzenie „za pracę” pełnomocnika z urzędu jest podlegającym ochronie prawem majątkowym, a skoro celem pomocy prawnej świadczonej przed organami wymiaru sprawiedliwości, tak z urzędu, jak i z wyboru, jest zagwarantowanie stronom równego dostępu do sądu dla ochrony ich praw, nie można różnicować opłacania adwokatów za świadczoną przez nich pomoc prawną.

Należy zauważyć, że w sytuacji, w której adwokat zostaje przymuszony przez władzę publiczną do świadczenia pomocy prawnej na rzecz określonej osoby, wykonując obowiązki pełnomocnika z urzędu, nie tylko nie może ustalić wynagrodzenia samodzielnie, ale jednocześnie zmuszony jest przyjąć za wykonaną pracę wynagrodzenie narzucone mu przez prawodawcę, które jednocześnie w swoim podstawowym wymiarze jest niższe od minimalnej stawki, które państwo pozwala mu co do zasady pobrać od klienta z wyboru.

System pomocy prawnej udzielanej z urzędu powinien być przedmiotem szczególnej uwagi prawodawcy, w tym, w zakresie kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu. Zapewnienie pomocy prawnej osobom, których ze względu na sytuację materialną nie stać

na ponoszenie kosztów tej pomocy, należy do obowiązków władzy publicznej i stanowi jedną z gwarancji urzeczywistnienia konstytucyjnego prawa do sądu.

Minister dokonał zróżnicowania stawek wynagrodzenia pełnomocników z urzędu i z wyboru, mimo że charakter obowiązków w obu sytuacjach nie daje ku temu żadnych podstaw.

Wskazane powyżej argumenty uzasadniają wniosek o zrównanie, w każdej sprawie wysokości wynagrodzenia adwokatów świadczących pomoc prawną z urzędu z wynagrodzeniem adwokatów działających z wyboru, albowiem tylko takie rozwiązanie zapewni konstytucyjną gwarancję ochrony praw majątkowych oraz równe traktowanie przez władze publiczne.

[\(czytaj uchwałę wraz z uzasadnieniem\)](#)

Uchwała
Prezydium NRA

www.adwokatura.pl

Prezydium Naczelnej Rady Adwokackiej zwraca się do Premiera RP Mateusza Morawieckiego o złożenie wniosku do Rady Ministrów o uchylenie w całości rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu.

Zdaniem Prezydium NRA, Minister Sprawiedliwości dokonał nieuprawnionego zróżnicowania stawek wynagrodzenia, inaczej traktując adwokatów świadczących pomoc prawną z urzędu a inaczej adwokatów działających z wyboru, mimo że rodzaj i charakter obowiązków w obydwu przypadkach jest taki sam.

W uzasadnieniu Prezydium wskazuje niekonstytucyjne zapisy rozporządzenia, obejmujące brak równego wynagrodzenia za wykonywaną pracę, brak ochrony praw majątkowych, nierówne traktowanie przez władze publiczne.

ADWOKATURA
POLSKA